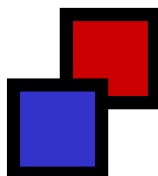

Rozhovor

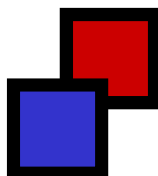

Výběr osobnosti

- Člověk, který mě skutečně něčím zaujal – nestačí, že je mi známý či příbuzný.
  - Člověk s vlastní vizí, projektem, s osobním zaujetím pro svou práci v sociální oblasti.
  - S vlastní zkušeností s uskutečňováním této vize.
  - Se schopností a ochotou formulovat své názory, přesvědčení, zkušenosti.
  - Otevřený ve sdílení o sobě, o své motivaci, o svém zázemí pro tuto práci.
-

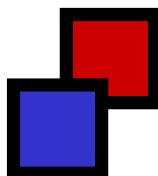

Příprava otázek k rozhovoru

- 1. Zjistím si co nejvíce informací o dotyčném, o jeho životě, vzdělání, práci, zaměření, zájmech.
  - 2. Zapiši si všechny otázky, které pro rozhovor připadají v úvahu.
  - 3. Vyřadím otázky, které jsou tabu (zdravotní stav, výše platu, intimní život)
  - 4. Vyhnu se otázkám, které umožňují jen odpovědi ANO/NE a ukončují tak dialog.
  - 5. Zařadím podněcující otázky, kterými dáváme možnost rozvést hovor:
    - *Jaký je váš názor na...*
    - *Jaká je vaše představa o...*
    - *Jaký je váš postoj k ...*
    - *Mohl byste jmenovat další důvody...*
-

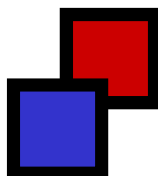

Příprava otázek k rozhovoru

- 3. Přidám otázky, na které potřebuji znát odpověď, aby rozhovor charakterizoval dotyčného dostatečně konkrétně, aby byl pokud možno úplný, aby podával celistvý obraz osobnosti dotyčného.
  - 4. Otázky si zapíši a seřadím do logického celku - nejprve jednodušší a méně osobní, až se rozhovor rozběhne a získám důvěru druhého, mohu zařadit otázky složitější a více osobní.
-

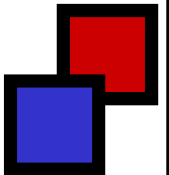
Příprava na rozhovor

- Rozhovor si domluví předem, pokud možno na klidném místě
  - Informuji dotyčného o účelu a tématu rozhovoru
  - Řeknu něco o sobě, o své motivaci pro dané téma
  - Pokusím se vyjádřit, proč mne zajímá právě jeho osoba
  - Předávat otázky není nutné – pouze na výslovnou žádost (spontánnost, bezprostřednost)
  - Připravím a vyzkouším si diktafon či magnetofon
  - K rozhovoru přijdu s podrobně připravenými otázkami a včas
-

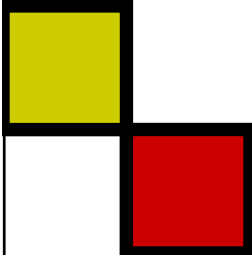
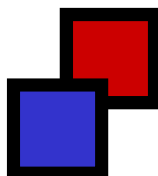
Zásady vedení rozhovoru

- 1. **Je třeba přesvědčit** svým vystupováním - kompetentní otázky, naslouchání, empatie
- 2. **Odovědi sledovat kriticky:** odpovídá mi dotyčný skutečně k věci? Dozvídám se to, co jsem chtěl vědět? Je odpověď dostatečně srozumitelná?
  - **Nespokojit se s první odpovědí**
    - doptat se na podrobnosti,
    - rekapitulovat výpovědi, abych si ověřil, zda jsem správně rozuměl.
      - *Pokud jsem věc správně pochopil, říkáte...*
      - *Dalo by se tedy říci, že...*
      - *Asi jsem ne zcela dobře pochopil, proč v této souvislosti hovoříte o...*
  - **Vracet se k tématu**
    - Nebát se slušnou formou přerušit dotyčného, pokud odbíhá od tématu a vrátit na stůl původní otázku.
    - Zeptat se na stejnou otázku jiným způsobem:
      - *Původně: Jaké to má klady? Opět: Má to nějaké záporny?*

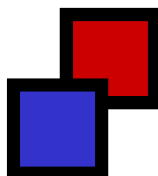

Zásady vedení rozhovoru

-
- **3. Rozvíjet nové informace a pohledy.** Doptat se na ně může být přínosnější, než trvat na původních otázkách.
  - **4. Skromná polemika přidá rozhovoru na zajímavosti.**
    - Např: Ale já jsem si doposud vždycky myslel, že...
    - Někteří lidé pracující ve stejném oboru tvrdí, že...
  - **5. Vyvarovat se poučování**
-

Přepis rozhovoru

- Přepis rozhovoru nesmí zkreslovat informace, ale je možné jej stylisticky upravovat a zkracovat.
  - Mluvnické chyby opravujeme - otrocky přesný přepis může dotyčného poškozovat.
  - Je možné zpřeházet odpovědi, střídat kratší a delší, vytvořit gradaci, rytmus.
  - Neupravuje se to, co dobře charakterizuje osobnost dotyčného a specifika jeho vyjadřování.
  - Důležitá je grafická úprava rozhovoru: otázky uvádíme tučným písmem, odpovědi začínáme na novém řádku.
-

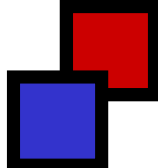

Portrét

■ Portrét tvoří:

- Titulek a mezititulky
  - Upoutávka: 2 – 3 věty, které shrnují, čím je významný právě tento člověk
  - Faktografický základ (kde pracuje, na čem, s kým, jak dlouho)
  - Citace (přímé, nepřímé)
  - Poselství, které dotyčný předává (práci, životem, ve vztazích)
  - Přehled životopisných dat
-

Portrét

- **Logické rozvržení textu**

Je možné tvořit:

- Podle životních období
- Podle oblastí činnosti
- Podle úkolů, které zvládá
- Co o dotyčném vypovídají: styl práce a cíle, klienti, přátelé

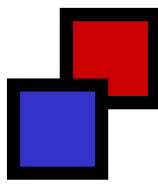
- **Doporučení:**

Využít všeho osobitého, barvitého, jedinečného, neobvyklého, překvapujícího k dokreslení sdělovaných fakt

Otázky pro sociálního pracovníka

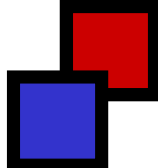
- Níže uvedený seznam otázek je obecnou nabídkou, kterou je třeba pro konkrétního sociálního dopracovat tak, aby otázky odpovídaly specifickým konkrétní osobnosti a její pracovní a odborné specializaci.
-

Sociální pracovník

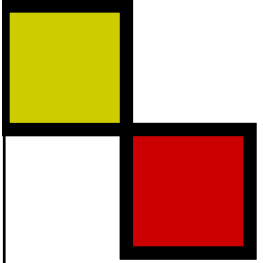
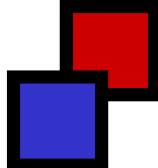

■ 1. Otázky na motivaci k dané práci

- Co Vás přivedlo na myšlenku začít s touto prací (založit OS atd.)
  - Motivoval Vás k tomu nějaký osobní zážitek, osobnost, rodina, studium?
  - Čemu jste se věnoval předtím, proč jste to opustil?
-

Sociální pracovník

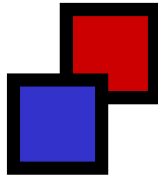
-
- **2. Otázky po nárocích, jaké klade práce na osobnost**
    - Jaké nároky na Vás tato práce (tento styl práce) klade?
    - Co potřebuje člověk k tomu, aby mohl tuto práci vykonávat?
    - Co považujete na této práci za nejtěžší?
    - Co bylo těžké na začátku, co teď?
    - Co vás nejvíc rozzlobí?
    - Je při této práci potřeba pracovat v týmu?
    - Jaká úskalí má pro vás týmová práce?
    - Mění vás v nějakém směru tato práce?
-

Sociální pracovník

■ 3. Vztahy s klienty

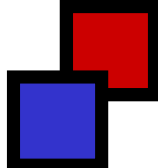
- Co především chcete dát svým klientům? Co podle vás nejvíce potřebují?
  - Jak pomáhat lidem a nebrat jim jejich kompetence? Máte na to nějaký recept?
  - A jak prožíváte vztahy ke klientům? Dávají vám něco, nebo jen berou?
  - Máte osobní vztah k některým klientům?
  - Váš nejsilnější zážitek při práci s klienty?
  - Mění člověka nějak denní kontakt s klienty (s postižením, s umírajícími...)?
  - Musíte nějak měnit svůj životní styl, svoje zvyky?
-

Sociální pracovník

■ 4. Zázemí pro práci

- Zažil jste nějaké krize či syndrom vyhoření?
  - Jak se mu bráníte, jak odpočíváte?
  - Stiháte se věnovat vedle své práce i jiným zájmům? Pomáhají vám nějak ve vaší práci?
  - Kde nacházíte pro svou práci oporu?
  - Spojujete svou práci také se svým životním přesvědčením?
  - S vírou?
  - Co považujete v životě za nejdůležitější?
  - Je pro vás křesťanství inspirující? V čem?
  - Jste spokojen s životním stylem jaký vedete? Co je pro něj charakteristické? Něco v něm postrádáte?
  - Jak vypadá váš den?
-

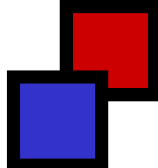
Sociální pracovník

■ 5. Minulost

- Kde a kdy jste se narodil/a?
- Koho z Vás chtěli mít rodiče?
- Čím jste chtěl/a být vy?
- Máte nějaký osobní vzor?
- Jsou lidé, kteří vám v životě nejvíc pomohli nebo vás nejvíce ovlivnili? Můžete říct, kteří?
- Základní informace o studiu.

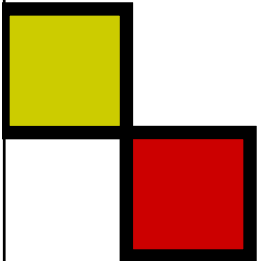
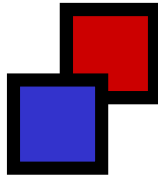
■ 6. Budoucnost

- O co usiluje do budoucna?
  - Je něco, z čeho máte obavy?
  - Je něco Vaším velkým snem?
-

Práce ve skupinách

-
- Vytvořte alespoň pět otázek specifických pro:
    - Pracovníka azylového domu pro bezdomovce
    - Romského asistenta
    - Streetworkera
    - Ošetřovatelku v hospici
    - Vězeňského faráře
    - Učitelku ve třídě integrující děti se spec.potřebami
    - Matku pečující o osvojené děti v náhradní rodině
    - Osobního asistenta vozíčkáře
-

Práce ve dvojici

- Připravte alespoň 7 otázek pro spolužáka k rozhovoru na téma:

Sociální práce

Lidská práva

Víra a náboženství

Výchova dětí

Vstup do manželství

Generační rozdíly

Škola a systém vzdělávání

